

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/97/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114209590
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114209590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Antónii Kandravej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu Dopravný podnik mesta Prešov, a.s., Bardejovská č. 7, Ľubotice, IČO: 31 718 922, právne zastúpený JUDr. Ernestom Vokálom, advokátom, Hlavná č. 6, Prešov proti žalovanému X. R., nar. XX.XX.XXXX, t.č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníkom pre konanie Q. S., súdnou tajomníčkou R. súdu V., o zaplatenie 66 Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu V. č.k. 9C/147/2014-61 zo dňa 22.01.2015 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 66 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v časti o zaplatenie poštovného vo výške 3 Eur zamietol. Uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z iných trov vo výške 16,50 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Ernesta Vokála v lehote 3 dní od dňa vyhlásenia rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 66 Eur z dôvodu, že žalovaný cestoval bez platného cestovného lístka dopravným prostriedkom mestskej hromadnej dopravy, na základe čoho bol povinný zaplatiť sankciu 2 x á 33 Eur za porušenie povinnosti preukázať sa platným cestovným lístkom. Z dôvodu neznámeho pobytu žalovaného súd mu ustanovil opatrovníka. Súd citoval ustanovenia § 760 Občianskeho zákonníka, ustanovenie § 2 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 7 ods. 1, §8 ods. 1, 5, 6, § 16 ods. 4 písm. c) zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, /ďalej len Zákon o doprave na dráhach/, ako aj články 2 ods. 1, 7 ods. 1, 2 prepravnému poriadku Mestskej hromadnej dopravy v V., články 1 ods. 5, 6, článok 6 bodu 3 tarify Mestskej hromadnej dopravy v V. a uviedol, že v konaní považoval za preukázané, že žalovaný opakovane použil prepravnú službu Dopravného podniku, a.s. V. bez zaplatenia cestovného. V zmysle uvedených zákonných ustanovení, ako aj ustanovení prepravného poriadku a tarify Mestskej hromadnej dopravy v V. mu vznikla povinnosť zaplatiť sankciu za porušenie tarifných a prepravných podmienok vo výške 33 Eur za každý prípad porušenia. Na základe predložených listinných dôkazov, a to zápisov o vykonanej preprave súd považoval za preukázané, že žalovaný cestoval dňa 27.04.2013 v čase o 09:03 hod. trolejbusovou linkou MHD č. 8, číslo voza 718 v úseku zastávok G. W. - E. Q. dňa 06.02.2014 v čase o 14:53 hod. trolejbusovou linkou MHD č. 1, číslo voza 712 v úseku zastávok B. - K. bez platného cestovného lístka. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa žalobe ohľadne zaplatenia sumy 66 Eur vyhovel v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za žalobu v sume 16,50 Eur. K nepriznaniu náhrady trov právneho zastúpenia poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Českej republiky a uviedol, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi v konaní vznikol bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátov súd nepriznal, lebo uplatnenú náhradu považoval za náklady neúčelne vynaložené. Súd poukázal na to, že nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom, čo v priebehu konania rešpektoval, avšak právo účastníka na zastúpenie advokátom na jednej strane je úzko spojené s právom na náhradu nákladov s tým spojených na strane druhej a merítkom účelnosti uvedeným ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je nevyhnutne pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpeným advokátom. Súd zdôraznil, že uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia nepovažoval za účelnú po zistení, že sa jednalo o vec jednoduchú po skutkovej aj právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcov dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole a výška dlhu. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou nevyžadujúcou si odborné znalosti. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MCdo 5/2013 týkajúce sa uplatňovania náhrady trov právneho zastúpenia v tzv. hromadných veciach, ďalej na Nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS 988/2012 z 25.07.2012 týkajúci sa uplatňovania náhrady trov právneho zastúpenia v tzv. drobných pohľadávkach, ktoré Ústavný súd Českej republiky považuje za umelo navyšované za účelom zabezpečenia si ľahkého zárobku a takéto správanie je zneužitie práva na zastúpenie advokátom, dokonca procesnou šikanou. Ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III ÚS 2985/14, z ktorého vyplýva povinnosť súdu zohľadňovať všetky relevantné skutočnosti pre posudzovanie výšky účelne vynaložených nákladov pri vymáhaní bagatelných pohľadávok, ako aj poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I ÚS 3372/11 v súvislosti s povinnosťou súdov posudzovať účelnosť uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa aplikáciou ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré trovy považoval v drobných sporoch za neprímerané voči pohľadávke, náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal.

Vo vzťahu k uplatnenej náhrade poštovného súd v tejto časti žalobu zamietol z dôvodu, že náklady predsúdnej korešpondencie aj keď v budúcnosti úspešného žalobcu nespádajú do nákladov potrebných na uplatnenie pohľadávky a pre uplatnenú pohľadávku samotná faktúra nie je potrebná. O výške sankcie danej tarífou a o lehote na plnenie bol žalovaný poučený v zápise o vykonaní prepravnej kontroly. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa v tejto časti žalobu zamietol.

V zákonom stanovenej lehote podal proti zamietavému výroku a vo výroku o trovách konania odvolanie právny zástupca žalobcu. Nesúhlasil s posúdením uplatnenej náhrady trov konania ako neúčelne uplatnenou náhradou. Uviedol, že právo účastníka konania zvoliť si právneho zástupcu je ústavným právom zaručeným článkom 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a preto náhradu trov právneho zastúpenia nie je možné označiť za neúčelnú. Náhrada za súdny poplatok vo výške 16,50 Eur je príjmom štátu. Žalobca ho bol nútený zaplatiť a v podstate sa jedná o obligatórne trovy konania. Ďalej nesúhlasil s nepriznaním náhrady z titulu poštovného. Uviedol, že faktúra na úhradu dlžnej sumy bola zasielaná poštou, ktoré poštovné žalobca musí uhradiť. Z tohto dôvodu navrhol zmeniť napadnutý rozsudok, priznať náhradu poštovného, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

Opatrovník žalovaného sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ako aj zisteným skutkovým stavom, ktorý vyplynul z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že súd prvého

stupňa vo veci správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil a rozhodol vo vzťahu k zamietavému výroku o nepriznaní uplatneného poštovného vo výške 3 Eur z titulu nákladov príslušenstva, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s uplatnením nároku na zaplatenie sumy 66 Eur.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

V sporovom konaní posilnenom zásadou kontradiktórnosti majú účastníci dôkaznú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. povinnosť nielen tvrdenia, ale aj preukázania ním tvrdených skutočností. Nesplnenie dôkaznej povinnosti má za následok neunesenie dôkazného bremena.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca predložil ako listinný dôkaz faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 03.05.2013, znejúcu na sumu 33 Eur so splatnosťou 03.06.2013, ako aj faktúru č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.02.2014 znejúcu na sumu 33 Eur so splatnosťou 14.03.2014, ktorej súčasťou je zápis o vykonaní prepravnej kontroly v spise na č.l. 2, 3, 4, 5. Súčasťou predložených listinných dôkazov však nie sú doručky o doručení predmetných faktúr žalovanému, ktorému boli adresované, a preto odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno.

Namietané nesprávne posúdenie tohto uplatneného nároku súdom nebolo dôvodné, lebo žalobca nepreukázal zaplatenie poštovného ani doručenie predmetných faktúr samotnému žalovanému. Navyše odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že súd prvého stupňa správne poukázal na prepravný poriadok Mestskej hromadnej dopravy, ako aj tarifu Mestskej hromadnej dopravy V., ako aj záznam o vykonaní prepravnej kontroly, z ktorého vyplýva, že žalovaný mal vedomosť o tom, že cestoval bez platného cestovného lístka dňa 27.04.2013 na linke 8, číslo voza 718 v čase o 9:03 zastávka G. W. - E. Q., bol vyzvaný, aby zaplatil dlžnú čiastku na základe oznámenia o tarifno - prepravnom porušení, ktoré mu bolo doručené, ktorú sankciu mal zaplatiť v lehote 5 dní do pokladnice žalobcu. Taktiež aj z ďalšieho záznamu o vykonaní prepravnej kontroly vyplýva, že žalovaný dňa 06.02.2014 na linke č. 1 Mestskej hromadnej dopravy V. v čase o 14:53 číslo voza 712 smer B. V. - K. Z. cestoval bez platného cestovného lístka, preto mu vznikla povinnosť zaplatiť prirážku k cestovnému, ktoré nezaplatil, preto mu bolo doručené oznámenie o tarifno- prepravnom porušení, aby zaplatil dlžnú čiastku v lehote do 5 dní v pokladnici žalobcu.

Vo vzťahu k nepriznaniu náhrady trov právneho zastúpenia žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na drobný spor, výšku uplatnenej pohľadávky, ako aj typizovanú žalobu súd prvého stupňa správne postupoval, ak pri rozhodovaní o trovách konania zohľadňoval účelnosť uplatnenej náhrady trov konania. Odvolací súd súhlasí s názorom právneho zástupcu žalobcu, že právo na právnu pomoc zaručené článkom 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, sa priznáva tak fyzickej, ako aj právnickej osobe ak vystupuje v spore. Hlavný význam práva spočíva v tom, že orgány uvedené v článku 47 ods. 2 Ústavy majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkov, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, ktorého súčasťou je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. Na túto skutočnosť súd prvého stupňa správne poukázal. Jedná sa o právny záver vyplývajúci z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV ÚS 84/2014 z 23.05.2014. Navyše odvolací súd poukazuje na to, že právo na právne zastúpenie automaticky neznamená aj právo na náhradu trov konania, ktoré je viazané na účelnosť vynaložených trov (§ 137 Občianskeho súdneho poriadku), pretože pri rozhodovaní o trovách konania súd vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok v spore vyplývajúcej z ustanovenia § 142 Občianskeho súdneho poriadku.

Ak má byť rozhodnutie súdu o náhrade trov konania logickým ukončením celého súdneho konania, súd musí dôkladne zvážiť všetky okolnosti daného prípadu. Pri posudzovaní účelnosti vynaložených trov konania sa vychádza nielen z procesnoprávnych zásad pre rozhodovanie o trovách konania, ale aj z vyhodnotenia skutkových okolností veci, nevyhnutnosti uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia v tzv. typových hromadných žalobách, pri ktorých sa mení len aktualizácia osobných údajov fyzickej osoby uplatnenej pohľadávky a dátum vzniku porušenia zmluvy o preprave, ako v danom prípade. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa o nepriznaní náhrady trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia z dôvodu ich neúčelnosti s prihliadnutím na charakter sporu,

výšku uplatnenej pohľadávky, a preto napadnutý rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods1, 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania vzniká uplynutím 3 dní od právoplatnosti rozsudku (§ 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), nie od jeho vyhlásenia ako nesprávne uviedol súd prvého stupňa. Uvedená nesprávnosť však nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na ktorú vadu konania by bolo potrebné prihliadať v zmysle ustanovenia § 212 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Ide o zrejmu nesprávnosť, resp. chybu v písaní, ktorú je možné opraviť opravným uznesením postupom podľa § 164 Občianskeho súdneho poriadku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a zásadou úspechu žalovaného v odvolacom konaní, ktoré mu náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, lebo návrh na priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.